

τερα τα εκτελεστικά μέτρα που αφορούν την εκτατικοποίηση της παραγωγής και τα ειδικά μέτρα για την ορεινή γεωργία και την παύση της καλλιέργειας αρόσιμων γαιών.

3.1. Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να εξετάσει κατά πόσο είναι δυνατό να γίνει αναθεώρηση του υπό εξέταση εγγράφου που να προβλέπει ήδη από τώρα τη συμπερίληψη των μέτρων που αναφέρθηκαν χωρίς να αναμένονται οι επόμενες κωδικοποιήσεις.

4. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει τη σημασία που έχουν τα κωδικοποιημένα κείμενα σε ό,τι αφορά τους στόχους που καθόρισε

η Κοινότητα για την υλοποίηση μιας μεγάλης αρμονικής ενιαίας αγοράς, στην οποία θα πρέπει να καλυφθούν οι περιφερειακές ανισότητες. Με την κωδικοποίηση αυτή, τα κοινοτικά κείμενα που αποβλέπουν στο στόχο αυτό θα είναι πιο προσιτά και θα έχουν περισσότερες πιθανότητες επίτευξης του στόχου τους.

5. Τέλος, το τμήμα επιστά την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη παγίωσης του σχετικού κοινοτικού δικαίου ώστε οι γεωργοί να δύνανται να σχηματίζουν σαφή και ακριβή εικόνα του συνόλου των εφαρμοζόμενων διατάξεων.

Βρυξέλλες, 24 Απριλίου 1991.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
François STAEDLIN

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί του αποδεικτικού στοιχείου της εργασιακής σχέσης⁽¹⁾

(91/C 159/12)

Την 23η Ιανουαρίου 1991, και σύμφωνα με το άρθρο 100 της συνθήκης ΕΟΚ, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της ΟΚΕ για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων που επιφορτίστηκε με την προετοιμασία των εργασιών της ΟΚΕ για το θέμα, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 11 Απριλίου 1991 (Εισηγητής: ο κ. Cavaleiro Brandão).

Κατά τη 286η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 24ης Απριλίου 1991) η ΟΚΕ υιοθέτησε με πλειοψηφία και 5 αποχές την εξής γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει το στόχο της πρότασης κατά την έννοια της αναγνώρισης σε κάθε εργαζόμενο του δικαιώματος να γνωρίζει για ποιον εργάζεται, που εργάζεται και ποιες είναι οι βασικές συνθήκες της εργασίας του.

Από την καθιέρωση του δικαιώματος αυτού θα προκύψει μεγαλύτερη διαφάνεια και βεβαιότητα στην αγορά εργασίας, που θα ευνοήσει την ανάπτυξη της ελευθερίας κινήσεων και, γενικά, την κοινωνική κινητικότητα.

1.2. Η οδηγία στηρίζεται στο άρθρο 100 της συνθήκης με σκοπό την προσέγγιση των νομοθετικών διατάξεων των κρατών μελών.

Η ΟΚΕ δεν προτίθεται να εγείρει αντιρρήσεις ως προς τη νομική βάση.

1.3. Όπως προαναφέρθηκε, η ΟΚΕ υποστηρίζει την αναγνώριση του δικαιώματος κάθε εργαζόμενου να γνωρίζει για ποιον εργάζεται, που εργάζεται και υπό ποιες βασικές συνθήκες.

Η ΟΚΕ υποστηρίζει, σαν προοίμιο αυτής της άποψης ότι πρέπει να αναγνωρισθεί:

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 24 της 31. 1. 1991, σ. 3.

α) αφενός, η υποχρέωση του εργοδότη να παρέχει σε κάθε εργαζόμενο γραπτή αποδείξη της σχέσης εργασίας

β) και, αφετέρου, το δικαίωμα κάθε εργαζομένου να απαιτεί και να αποκτά από τον εργοδότη του γραπτό παραστατικό όπου αναφέρονται τα βασικά στοιχεία της σύμβασης και οι προσθετές συνθήκες εργασίας που του έχουν ενδεχομένως παραχωρηθεί

1 4 Σύμφωνα με το δικαίω- τη θεωρία και τη νομολογία που επικρατούν στην Ευρώπη η σχέση εργασίας δύναται να αποδειχθεί με οποιοδήποτε μέσο και αυτό θα εξακολουθήσει να ισχύει

Συνεπώς, η χορήγηση ενός γραπτού συμβολαίου ή παραστατικού που καθίστα τυπικά τα στοιχεία και τις βασικές προϋποθέσεις της σχέσης εργασίας επειδή αποτελεί αναγνωρισμένο δικαίωμα του εργαζομένου, πρέπει να γίνεται ώστε ο εργαζόμενος να ασκεί το δικαίωμα του όταν και αν κρίνει σκοπύμο σύμφωνα με όσα αναφέρονται κατωτέρω στο σημείο 2

Αν η αποδείξη της σχέσης εργασίας υποκειται, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκτέλεση της υποχρέωσης για την έκδοση γραπτού παραστατικού τα Δικαστήρια θα είναι δυνατό να αξθούν στο συμπέρασμα της ανυπαρξίας της σχέσης εργασίας κάθε φορά που το παραστατικό αυτό δεν έχει εκδοθεί. Στις περιπτώσεις αυτές η θέση του εργαζομένου θα ήταν δυσμενής και η αποδείξη για την υπαρξη της σχέσης εργασίας περισσότερο δύσκολη

1 5 Αφετέρου η υποχρεωτική γενικευμένη και αυτοματη έκδοση ενός γραπτού παραστατικού για όλους και για κάθε έναν από τους εργαζομένους θα μπορούσε να προκαλέσει αύξηση της γραφειοκρατίας στις επιχειρήσεις, με αντιστοιχη αύξηση δαπανών που σε άλλες περιπτώσεις θα είναι περιττές και μη αναγκαίες ιδιαίτερα σε μικρότερες επιχειρήσεις

1 6 Ενωσει των ανωτέρω η ΟΚΕ υποστηρίζει την ανάγκη επανεξέτασης του κειμένου της προτάσης βάσει των εξής αρχών

- Προαιρετικό δικαίωμα των εργαζομένων για την τυπική καθιέρωση, στο γραπτό παραστατικό των βασικών στοιχείων και συνθηκών της σχέσης εργασίας, σαν ευχέρεια που τίθεται στη διάθεση κάθε εργαζομένου
- «Οι συνθήκες εργασίας πρέπει να προσδιορίζονται στη νομοθεσία, τη συλλογική σύμβαση ή τη σύμβαση εργασίας σύμφωνα με τους κανόνες που προσιδιαζουν σε κάθε χώρα» (άρθρο 9 του κοινοτικού Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των εργαζομένων)
- Η καθιέρωση του προαιρετικού δικαιώματος για τυπική καταγραφή των βασικών στοιχείων της σχέσης εργασίας δεν θα πρέπει να αποτελεί στοιχείο που αντιτίθεται στους στόχους για κινητικότητα και ελαστικότητα που επιβαλλεται να επιδιωχθούν εν όψει της ενιαίας αγοράς του 1992

2 Ειδικές παρατηρήσεις

2 1 Άρθρο 1

Σύμφωνα με την πρόταση, η απαίτηση για γραπτό παραστατικό εφαρμόζεται μόνο στις σχέσεις εργασίας με μέση εβδομαδιαία απασχόληση ανώτερη των οκτώ ωρών. Η ΟΚΕ δεν θεωρεί τη λύση αυτή ως αιτιολογημένη με τρόπο ικανοποιητικό

2 2 Άρθρο 2

2 2 1 Σαν συνέπεια των γενικών παρατηρήσεων η ΟΚΕ θα συνιστούσε την υιοθέτηση μιας διατύπωσης για το άρθρο 2 με το εξής περίπου περιεχόμενο

«1 Το αργότερο ένα μήνα από τη μίσθωση του ή της εργαζομένης, ο εργοδότης οφείλει να του ή της παρασχει γραπτή αποδείξη της σχέσης εργασίας

2 Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να λάβει από τον εργοδότη, κατά την έναρξη της σχέσης εργασίας ή σε οιαδήποτε μεταγενέστερη στιγμή, γραπτό παραστατικό στο οποίο αναφέρονται τα συνοπτικά στοιχεία και συνθήκες της σύμβασης

3 Από το έγγραφο που αναφέρεται στο σημείο 2 πρέπει να προκύπτουν οι συνθήκες που έχουν συμφωνηθεί και οποιαδήποτε άλλες, που τυγχάνουν εφαρμογής, ιδιαίτερα βάσει νόμου ή συλλογικής σύμβασης, οποιοδήποτε από τα μέρη επιθυμεί να τις συμπεριλάβει

4 Ασχέτα από αυτό, η σχέση εργασίας και οι σχετικές συνθήκες μπορεί να αποδειχθούν με οποιοδήποτε μέσο κατάλληλο για το σκοπό αυτό »

2 2 2 Εκτός από τις παρατηρήσεις που ήδη έγιναν και που προκύπτουν από την πρόταση για ένα νέο κείμενο όσον αφορά το άρθρο 2, η ΟΚΕ προσθέτει και τα ακόλουθα σχόλια σε σχέση με τη διατύπωση που προτείνει η Επιτροπή για το άρθρο 2

2 2 2 1 Στο σημείο 2 απαριθμούνται τα στοιχεία που, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, συνιστούν το διαρθρωτικό πυρήνα της σχέσης εργασίας και τα οποία πρέπει να αναφέρει το γραπτό παραστατικό που θα παραδίδεται από τον εργοδότη. Όπως προκύπτει από την εναλλακτική πρόταση, η ΟΚΕ υποστηρίζει τη χρήση μιας γενικής διατύπωσης επειδή είναι επαρκέστερη. Αφενός, θα ευνοήσει τη δυνατότητα να ευρεθούν, σε κάθε κράτος μέλος, λύσεις περισσότερο επαρκείς και συμφωνές με τις αντιστοιχες πραγματικότητες. Αφετέρου, αποφεύγονται τα μειονεκτήματα μιας απαριθμησης που, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να φανεί υπερβολική και σε άλλες ανεπαρκής

Ιδιαίτερα, η ταυτοχρονή και σφωρευτική αναφορά στον «χαρακτηρισμό της εργασίας», αφενός και στην «κατηγορία απασχόλησης», αφετέρου, εγείρει επιφυλάξεις — είτε μπορεί να θεωρηθεί υπερβολική, είτε μπορεί να εισαγει νομικές αντιλήψεις περιεχομένου που ποικίλλει από κράτος σε κράτος

2 2 2 2 Στο σημείο 3 θεσπίζεται ότι οποιαδήποτε ουσιαστική μεταβολή των σταθερών στοιχείων του γραπτού παρα-

στατικού πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο γραπτής ανακοίνωσης αλλά δεν διευκρινίζεται τι θεωρείται ουσιώδης μεταβολή.

2.2.2.3. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει τη σημασία των καταστάσεων που προκύπτουν από τη μετακίνηση των εργαζομένων προς το εξωτερικό (και όχι μόνο για τρίτες χώρες), η οποία θα μπορούσε να δικαιολογήσει, σχετικά, αυτόνομη και ειδική ρύθμιση, και παροτρύνει την Επιτροπή να διασαφηνίσει αυτή την πτυχή της προστασίας.

2.3. Άρθρο 3

Η γραπτή δήλωση που προβλέπεται δεν είναι υποχρεωτική αν υπάρχει μια γραπτή σύμβαση εργασίας, ένα δελτίο εισόδου

ή άλλο παραστατικό που επιδίδεται για μια συλλογική σύμβαση ή για άλλη εργατική ρύθμιση.

Δεν φαίνονται επαρκώς σαφείς ούτε οι νομικές ιδέες ούτε οι πρακτικές συνέπειες που απορρέουν από το τεκμήριο αυτό.

2.4. Άρθρο 5

Λόγω της διαφορετικής παράδοσης των κρατών μελών, πράγμα που αφορά το περιεχόμενο των γραπτών παραστατικών για την τυπική απεικόνιση της σχέσης εργασίας, μπορεί να προβλεφθεί ότι κάθε κράτος μέλος θα δύναται να ρυθμίζει εκείνα τα ουσιώδη στοιχεία ή συνθήκες που αποτελούν μέρος του εγγράφου στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 2.2 (παρ. 2.2.1).

Βρυξέλλες, 24 Απριλίου 1991.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
François STAEDELIN

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τους αθέμιτους όρους στις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές⁽¹⁾

(91/C 159/13)

Στις 2 Οκτωβρίου 1990, και σύμφωνα με το άρθρο 100 Α της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Απριλίου με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Hilkens.

Κατά τη 286η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 24ης Απριλίου 1991) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά πλειοψηφία, 4 ψήφους κατά και 6 αποχές, υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής δεδομένου ότι αποτελεί σημαντική συμβολή στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τους καταναλωτές που έχουν να διαδραματίσουν ένα ρόλο στη διαδικασία της οικονομικής ολοκλήρωσης. Ευθυγραμμίζεται με τις αρχές που έγιναν δεκτές από τα ψηφί-

σματα του Συμβουλίου που ασχολούνται με την κοινοτική πολιτική για την κατανάλωση⁽²⁾ όπως και μ'αυτές που εκφράστηκαν στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Φεβρουαρίου 1986⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 243 της 28. 9. 1990, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 92 της 25. 4. 1975, σ. 1, ΕΕ αριθ. C 133 της 3. 6. 1981, σ. 1 και ΕΕ αριθ. C 167 της 5. 7. 1986, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 68 της 24. 3. 1986, σ. 194.